

DIUMENGE 18 DURANT L'ANY C

1. EN COMPANYIA DE LLUC, EL PAGÀ CONVERTIT, FER CAMÍ SEGUINT JESÚS

- Seguint Jesús, continuam la seva llarga marxa vers Jerusalem (9, 51 a 19, 28) inaugurada el diumenge 13. Una primera seqüència, la de diumenge passat que no hem llegit degut a la festa de Sant Jaume, condueix fins a la transmissió del Pare nostre i l'ensenyament sobre la pregària confiada i perseverant.
- Avui abordam una nova seqüència de l'Evangeli segons sant Lluç que s'articula al voltant de l'anunci del Regne ja present i futur, i de l'actitud que en brolla pel deixeble.

2. BONA NOVA PER AVUI

Unes lectures que ens posen en guàrdia contra l'esclavatge dels béns materials:

+ Quan arriba la mort, interroga l'autor de l'Eclesiastès, què en queda a l'home de tots els càlculs i de la fatiga sota el sol? I aquest savi inspirat va repetint: Vanitat de vanitats i tot és vanitat. **2 Vanitat i més vanitat, diu Cohèlet, tot és efímer, tot és en va. 3 Què en treu l'home de tots els treballs amb què s'afanya sota el sol?**

Ets foll, declara Déu al ric insensat, sense seny, en la paràbola que Jesús proposa a la multitud com a resposta a la trobada amb un home que li demana d'intervenir en un assumpte d'una herència. Deixant d'interrogar-se sobre el sentit de la seva vida, aquest ric no ha pensat més que en construir, créixer, enriquir-se. Però la mort – i per tant el judici- ve a interrompre bruscament aquesta cursa de recerca del benefici: *Insensat! Aquesta mateixa nit et reclamaran la vida, i tot això que has acumulat, de qui serà?* Concloent aquesta paràbola Jesús s'adreça als seus oients d'ahir i als d'avui per a posar-los en guàrdia contra la cupiditat: *»Així passa amb el qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric davant de Déu.*

+ Ja que heu ressuscitat amb Crist cercau les coses de dalt, fa com un ressò sant Pau.... **1 Ja que heu ressuscitat amb Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist assegut a la dreta de Déu. Posau el cor en allò que és de dalt, no en allò que és de la terra.** (segona lectura)

LA TAULA DE LA PARAULA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Ens trobam al voltant dels anys 250 abans de Crist. Un cert nombre de jueus s'han deixat fascinar pel gust dels grecs, per la facilitat, el confort, el luxe. Reaccionant amb la darrera energia, l'autor inspirat, que pren el nom de Qohèlet – pot ser un responsable de l'assemblea de Jerusalem?- interpel·la sense cap suavitat els seus lectors: *Vanitat i més vanitat, tot és efímer, tot és en va, tot és com vent, inconsistent, decebedor. Abans de llençar la pregunta: I quan arriba la mort, que en resta a l'home?*

Un escepticisme un poc matisat per la continuació de la seva obra. Perquè, en realitat, predica un equilibri: el treball i l'èxit material s'han de deixar en el seu just lloc en una vida que ha d'estar, en primer lloc, orientada vers Déu.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Sense necessitat d'afegir res, el LECTOR es prepararà per a una proclamació simple i tranquil·la que posi discretament de relleu:

- **LA REPETICIÓ**, el refrany que el va puntuant
- Vanitat de vanitats, tot és en va!
- També això és en va
- També això és en va.

- **LA IL·LUSTRACIÓ** que oposa

Un, home s'ha esforçat a treballar per triomfar

un altre que no s'hi ha esforçat per res i que, per tant, s'aprofitarà del seu bé.

- **L'INTERROGANT CENTRAL:**

¿què en treu l'home de tot esforç i de tot el neguit amb què treballa sota el sol?

EL SALM 89

El Salm 89 s'obre en la confiança en el Senyor que *al llarg de tots els segles ha estat el nostre recer*, abans de dissipar les nostres il·lusions (*T'emportes els homes com si fossin un son; al matí s'espiguen com l'herba, com l'herba que s'espiga i floreix, però al vespre es marceix i s'asseca*) i de dirigir-nos a Déu de bell nou perquè ell ens mostri a comptar els nostres dies per a adquirir la saviesa del cor, i ens associï amb el seu amor.

L'Eclesiàstic (hebreu: Qohèlet) és el qui parla en l'assemblea (Església). O es tracta, doncs, d'un missatge discret sinó d'una informació pública: el món no va com l'home el vol!

"Vanitat de vanitats" és un títol com "Càntic dels Càntics" i és una forma de superlatiu: "la més gran de les vanitats". El títol ens prevé: aquest llibre està escrit per a denunciar les nostres més estimades il·lusions!

Recordem també que és al moment de la seva festa més joiosa (la festa de Sukkot, al mes d' octubre) que els jueus llegeixen a la sinagoga el volum del Qohèlet. Nosaltres també feim en ple estiu una operació de sanitat espiritual.

SEGONA LECTURA APROFUNDIR AQUEST TEXT

Pensin el que puguin pensar els cristians de Colosses, el baptisme no és la solució màgica a totes les dificultats. Rebut, el baptisme s'ha de viure: pertoca al batiat de fer morir en ell les "vanitats" d'aquest món perquè floreixi en ell, i resplendeixi al seu voltant, la vida dels ressuscitats amb el Crist.

També Pau llança als seus germans i germanes de Colosses una vigorosa crida

- a viure en la lògica del seu baptisme
- i a deixar que la gràcia renovi la totalitat de la seva existència.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR s'esforçarà en posar de relleu:

- **LADREÇA INICIAL:** Germans.../
- La **CRIDA A VIURE EN LA LòGICA DEL BAPTISME:**

*+ ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist,
cercau allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra.*

+ Vosaltres vau morir,..... i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la nostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Per tant, feu morir allò que us lliga a la terra: fornicació, impuresa, passions, mals desigs i l'amor al diner, que és una idolatria; no us enganyeu els uns als altres,

vosaltres que us heu despulat de l'home antic i del seu estil d'obrar, i us heu revestit del nou, que es renova a imatge del seu Creador i avança cap al ple coneixement.

- **L'EXTRAORDINÀRIA NOVETAT DEL BAPTISME CRISTIÀ:**

Aquí ja no compta ser grec o jueu,
circumcís o incircumcís,
bàrbar o escita, esclau o lliure,

*+ sinó que Crist ho és tot
i és de tots.*

NOTES DE COMENTARI A L'EVANGELI

Arreplegar per a si mateix...

Des de 9, 51, Jesús fa camí vers Jerusalem, la Ciutat on el Mestre es despullarà de si mateix fins a fer-se servidor, fins a fer-se pobre, de ric que era, per enriquir-nos amb la seva pobresa (2Cor 8, 9).

Ara, d'entre la gent, es sent una veu. La d'un home que recorre a Jesús com a un rabí, demanant-li de fer d'àrbitre en un litigi a causa d'una herència: *«Mestre, convinceu el meu germà que es parteixi amb mi l'herència.»*

Sens dubte es tractava d'un fill petit. En efecte, el dret jueu atribuïa al major dels fills – que es convertia en el nou cap de família- la totalitat en indivís, els béns immobiliaris, terres i cases; pel que fa als mobles i als diners, eren compartits entre els fills, però el major rebia una doble part. En el cas concret, el major, es devia haver apoderat de l'herència i refusa donar al petit la part que li pertoca de dret.

Bon home, ¿qui m'ha encomanat a mi que fes de jutge o de mediador entre vosaltres?», respon Jesús. El seu refús no significa de cap manera que la injustícia no té cap importància. Solament vol remetre l' interlocutor al sentit profund de la seva petició: la preocupació pel seu germà, que sembla deshonest, o el desig del guany? *Jesús, cridat com a jutge a partir una herència remet el peticionari. Refusa entrar en el joc de la cupiditat, al contrari la mostra i la denuncia. No ha vingut a jutjar, sinó a anunciar la Bona Nova als pobres, a aquells que han escollit posar només en Déu la seva riquesa. És que ell mateix és un pobre que ho ha posat tot en mans del Pare i no té ni una pedra on reposar el cap (R. Meynet, L'Évangile selon saint Luc. Analyse rhétorique, vol 2, 144).*

O enriquir-se per a Déu?:

Deixant a aquest home el temps de cercar la resposta al fons de si mateix, Jesús s'adreça a la multitud per posar en guàrdia contra l'acaparament de les riques i la recerca de la seguretat en la sola possessió dels béns materials: *Guardau-vos de tota ambició de posseir riqueses, perquè ni que algú tingués diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida.»*

- Després il·lustra el seu propòsit per mitjà d'una breu paràbola: la del ric sense seny.

+ No aspirant a res més que una sòlida felicitat i benestar terrenal i a la

seguretat material, l'home no somnia més que en tirar baix el que li convenia fins aleshores, i reconstruir els seus graners molt més grans, molt més bons que abans, per poder –hi posar tot el seu blat i tots els seus béns; i fruit de la vida.

Però quina vida? No cercant altra cosa que acaramullar per a si mateix, progressivament s'ha anat tancant en una soledat extrema, no parlant més a que a si mateix.

Acabant el seu monòleg, l'home mira el futur que canta. Al treball de producció (v. 16), després de l'enmagatzemar (v. 18) vénen – pensa ell- la capitalització per a ús personal.... Cap altre més que el propietari és mencionat. Tot es concentra en un cara a cara amb els seus béns... L'home no té consciència de la seva solitud. El benestar que ell espera, no el fa dependre ni de la relació amb els altres, ni sobre tot de la seva relació amb Déu... No arriba a comprendre que replegant-se sobre si mateix i passant del cara a cara, roman en la falsedat (F. Bovon, o.c. 254-255).

+ Arriba la sorpresa. El cara a cara inesperat. L' interlocutor de qui el propietari hauria d'haver tingut en compte: *Vas errat!*- diu Déu; sense seny, com les cinc al·lotes sense seny (Mt 25, 2), sense seny com els fariseus que juguen amb les aparences (Lc 12, 54-56), sense seny com el cec que condueix un altre cec (Lc 6, 30) - *Aquesta mateixa nit et reclamaré el deute de la teva vida i tot això que volies guardar-te, ¿de qui serà?.* En una nit, tots els seus projectes, tots els seus esforços seran garnats! I per qui, ja que només ha reunit tresors per a si mateix?

- I Jesús conclou: *Així passa amb tothom qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu.»* Lluny de ser dolentes per si mateixes, les riqueses poden servir per adquirir un tresor al cel si són posades al servei de l'amor fraternal, de la justícia, del

compartir, de la solidaritat (Lc 12, 33-34; 16, 1-9). Contràriament, esdevenen perilloses quan l'home s'hi aferra, les recerca egoísticament, i, fent-ne un ídol, es converteixen en els seus esclaus.

El Déu que es manifesta en aquesta paràbola no és un tirà o un jutge malvat. Sinó el Déu bo de la creació i de la providència, que, per respecte a les seves criatures, espera d'elles una vida responsable, al servei dels altres i de la seva glòria... El missatge d'aquests versets... compromet el lector a edificar la seva vida tenint en compte la seva mort, és a dir a definir la seva identitat en relació amb Déu. El vertader "memento mori", recorda't que has de morir, al que la paràbola ens convida, és de preocupar-se de Déu i del seu pròxim; és de tenir cura de col·locar el seu tresor en el cel, a enriquir-se en Déu...

Que l'home ric ha reunit tresors per a si mateix, cadascú hi estarà d'acord. Que no s'hagi enriquit en Déu, és la precisió que Lluc afegeix... Tot al llarg de la seva obra, però particularment als versets 33-34 d'aquest capítol 12, l'evangelista ens ensenya com s'ha de fer aquest enriquiment: pel do dels seus béns (14, 33) i el do de si mateix (9, 23). Aquesta orientació ètica de la vida no correspon, als seus ulls, a un acte únic, sinó a una actitud quotidiana...

Aquesta no és possible més que per aquells que han trobat Déu i han escoltat Jesús. No és el resultat de la sola voluntat; sinó de la intel·ligència i del cor il·luminats per l'Esperit (F. Bovon, o.c. 258).